

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM
13 februari 2024

ONS KENMERK
2400005153

BEHANDELD DOOR
W.C.C.M. Bent - de Bont

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

DOORKIESNUMMER

ONDERWERP

Ontwikkelingenbrief en kaders begroting 2025 GR Samen Twente

Geachte leden van de Raad,

Met de bijgevoegde ontwikkelingenbrief en kaders begroting 2025 informeren wij u op hoofdlijnen over de inhoudelijke opgaves en financiële ontwikkelingen van de begroting van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente (kortweg SamenTwente genoemd).

In overeenstemming met de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) wordt deze ontwikkelingenbrief en kaders van de begroting 2025 ter informatie aan u aangeboden. Wij nemen u hiermee op voorhand mee in een voorgestelde begrotingswijziging 2024 bij SamenTente en de ontwikkelingen die van invloed zijn op de conceptbegroting 2025. Zo krijgt u meer invloed op besluiten van SamenTwente en kunt u de samenwerking beter controleren. Met het aanbieden van deze documenten wordt tevens het proces van de Planning en Control (P&C) cyclus gestart om te komen tot een begroting 2025. Er wordt niet om besluitvorming gevraagd en daarom geldt voor deze brief geen zienswijzeprocedure via uw raad. Deze geldt wel voor het vaststellen van de begroting en wijzigingen hiervan. Dit in overeenstemming met de Wgr artikel 34b waarin staat dat het dagelijks bestuur de algemene en financiële beleidsmatige kaders van de begroting voor 30 april aan de raden toezendt.

Toelichting

Met deze ontwikkelingenbrief schetst SamenTwente de lange termijnontwikkelingen, trends en concrete gebeurtenissen of veranderingen die impact hebben op de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. Hierin constateert SamenTwente zowel op de korte termijn als de middellange termijn dat de verschillende ontwikkelingen impact hebben op de begroting van SamenTwente. Soms zijn deze ontwikkelingen al zo duidelijk dat SamenTwente deze reeds vertaald heeft in de begroting. Van sommige ontwikkelingen weet SamenTwente dat ze effect gaan hebben, maar hebben ze op dit moment onvoldoende zicht op omvang en tijdstip. Al deze ontwikkelingen leest u integraal terug in de ontwikkelingenbrief. De uiteindelijke cijfermatige effecten en besluitvorming waarmee onder meer de inwonerbijdrage wordt bepaald, volgt bij het maken van de ontwerpbegroting 2025. Deze begroting wordt in het voorjaar van 2024 opgesteld en wordt voor een zienswijze aan uw raad aangeboden.

Majeure ontwikkelingen

Op 13 december 2023 is het algemeen bestuur van SamenTwente geïnformeerd over een aantal grote ontwikkelingen binnen SamenTwente, zoals verwoord in de ontwikkelingsbrief. Deze grote ontwikkelingen hebben impact op de begroting van SamenTwente maar ook op onze gemeentelijke begroting. Het betreft:

1. Informatieveiligheid en privacy;
2. Forensische geneeskunde;
3. Veilig Thuis Twente;

Ad 1. Versterking Informatieveiligheid en privacy

In de ontwikkelingsbrief wordt gesteld dat de informatieveiligheid en privacy binnen SamenTwente onder druk staat. Aangezien SamenTwente verantwoordelijk is voor de veiligheid van zeer privacygevoelige informatie van onze inwoners is het van belang dat de informatiebeveiliging en het bewaken van de privacy voldoet. De digitale wereld verandert zeer snel en de risico's worden daarmee ook steeds groter. Om hierop in te kunnen spelen heeft SamenTwente de afgelopen jaren via reserves en voordelige jaarrekeningresultaten incidenteel geïnvesteerd. Hiermee heeft SamenTwente incidenteel investeringen en versterkingen kunnen uitvoeren, maar er blijft structureel een kwetsbaarheid aanwezig. In de ontwikkelingsbrief schetst SamenTwente drie scenario's met de bijbehorende financiële consequenties, te weten: scenario 1: € 1.165.000; scenario 2: € 1.165.000 en scenario 3: € 1.800.000

Ad 2. Continuering Forensische geneeskunde

Zoals geschetst in de gemeentelijke begroting is er een aanhoudend tekort van forensisch artsen in heel Nederland. Ook GGD Twente, als onderdeel van SamenTwente, heeft hier last van. Met de vijf GGD'en in Oost-Nederland wordt samengewerkt om tot een zo efficiënt mogelijke dienstverlening binnen het gezamenlijke werkgebied te komen. Tegelijkertijd blijft elke GGD, dus ook GGD Twente, (bestuurlijk) verantwoordelijk voor haar eigen uitvoering. Daaronder wordt onder andere verstaan de aansturing van personeel, kwalitatieve goede dienstverlening en het continueren van de dienstverlening. De zorgelijke ontwikkelingen zullen structureel hogere kosten met zich meebrengen door het inzetten op behoud van forensisch artsen binnen Twente, waarbij er sprake is van hogere uurtarieven, meer garantie-uren in avond/ nacht/ weekend diensten en aanvullende afspraken. Tevens is er sprake van een btw-nadeel in verband met de vele inhuur van externe artsen. Ten opzichte van de huidige situatie zullen de administratieve lasten en de kosten voor aansturing toenemen. In de ontwikkelingsbrief schetst SamenTwente drie scenario's met de bijbehorende financiële consequenties, te weten: scenario 1: € 450.000; scenario 2: € 450.000 en scenario 3: € 650.000

Ad 3. Versterking Veilig Thuis Twente

Sinds de uitbreiding van Veilig Thuis Twente in 2020 is het aantal meldingen sterk gestegen. De stijging van de meldingen heeft gevolgen voor de dienstverlening. Daarnaast heeft de stijging in het aantal meldingen gezorgd voor een hogere werkdruk en voor het optreden van wachtlijsten. Om de dienstverlening kwalitatief en zonder wachtlijsten voort te kunnen zetten, vraagt ook het onderdeel Veilig Thuis Twente om een investering. In de ontwikkelingsbrief schetst SamenTwente drie scenario's met de bijbehorende financiële consequenties, te weten: scenario 1: € 965.000; scenario 2: € 1.234.000 en scenario 3: € 1.537.000. In tegenstelling tot deze geschetste scenario's wordt, ten behoeve van deze majeure opgave, regionaal aangestuurd op het uitvoeren van een onderzoek in het eerste kwartaal van 2024. Hierin ligt dan de opdracht om te onderzoeken wat nodig is om Veilig Thuis Twente toekomstbestendig te maken en niet alleen in te zetten op de wachtlijstproblematiek.

Financiële impact voor Enschede 2024*

Binnen de drie onderdelen hebben, op basis van de eerdergenoemde scenario's, de voorstellen van Samen Twente een financiële impact op de gemeentelijke begroting van Enschede 2024.

1. Versterking Informatieveiligheid en privacy: € 294.143
2. Continuerend Forensische geneeskunde: € 113.617
3. Versterking Veilig Thuis Twente: € 243.646**

* Besluitvorming over de begroting 2025 en verder zal plaatsvinden na kerntakendiscussie

** De gevraagde en benodigde investering bij Veilig Thuis Twente hangt af van het onderzoek dat uitgevoerd wordt in Q1 2024.

Kritische noot in AB Samen Twente 17 januari 2024

Tijdens het algemeen bestuur op 17 januari 2024 heeft SamenTwente de gemeenten verzocht om 2024 als overgangsjaar in te stellen om zich voor te bereiden op de genoemde majeure ontwikkelingen. Dit betekent dat de daarmee gepaard gaande investeringskosten achteraf verrekend zouden worden in de jaarrekening van 2024. Daarnaast werd voor 2025 en verder voorgesteld om deze investeringen mee te nemen in de conceptbegroting van 2025.

Het algemeen bestuur heeft op 17 januari besloten om hier niet mee in te stemmen. Het merendeel van de gemeenten, waaronder de gemeente Enschede, heeft aangegeven dat dit omwille van de gemeentelijke financiële administratie niet gewenst is. Daarnaast vindt gemeente Enschede, samen met andere gemeenten, dat bij financiële ontwikkelingen van deze omvang het zeer de voorkeur heeft om de gemeenteraad hierover op voorhand te informeren. Aan SamenTwente is daarom verzocht om een begrotingswijziging in te dienen voor de begroting 2024 en om aanvullende onderbouwing op de gevraagde investeringen voor 2024 te geven. Door deze investeringen mee te nemen in de begrotingswijziging over 2024 wordt deze in het proces meegenomen in het aanbieden van de concept meerjarenbegroting over 2025-2028 die vanuit SamenTwente voor zienswijzen wordt voorgelegd aan de Twentse gemeenteraden.

Daarnaast heeft het algemeen bestuur gevraagd om een kerntakendiscussie bij SamenTwente naar aanleiding van deze grote en overige ontwikkelingen om te kijken wat de organisatie voor de gemeenten doet in de uitvoering. Daarbij kan het algemeen bestuur vervolgens een inhoudelijke afweging maken over de dienstverlening vanuit SamenTwente wat mogelijk kan leiden tot een vermindering van de kosten. Het gaat daarbij vooral om het maken van fundamentele keuzes die realistisch zijn en die de noodzakelijke ingrepen voor een toekomstbestendig SamenTwente niet frustreren.

Vervolg

- 14 februari 2024: Een extra AB vergadering om de ontwikkelingen zoals geschetst in de ontwikkelingsbrief van SamenTwente besluitvormend te bespreken
- 27 maart 2024: Besluitvorming ontwerpbegroting 2025-2028 door dagelijks bestuur SamenTwente en aanbieden ontwerpbegroting voor zienswijze aan gemeenteraden.
- 10 juli 2024: Besluitvorming begroting 2025-2028 door algemeen bestuur SamenTwente.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(R.W. Bleker)